

до 100-річчя проголошення
Акта Злуки Української Народної Республіки і
Західно-Української Народної Республіки

АДВОКАТИ

ТВОРЦІ
СОБОРНОЇ
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

2019

АДВОКАТУРА У ПРОГОЛОШЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ СОБОРНОСТІ

Шановні Колеги!

Лідія Ізотова, Голова Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України, заслужений юрист України, адвокат

У 2019 році ми вшановуємо 100-річчя об'єднання українських земель в єдину державу. Як свідчать історичні факти, саме адвокати усіх регіонів стали рушіями державотворчих процесів, вели переговори, юридично виписували державницькі акти, здійснювали правничу та організаційну підготовку об'єднання Сходу і Заходу, і, зрештою, проголошували незалежність і соборність України.

Знаково, що саме адвокатура дала Україні три президенти – Євгена Петрушевича, Андрія Лівицького і Степана Витвицького. Адвокати очолювали уряди та міністерства,

запроваджували реформи, формували виконавчу і законодавчу та судову вертикаль. Саме адвокати, президенти Української Народної Республіки на еміграції, зберегли усі атрибути державності, які 22 серпня 1992 року передав Президенту України Леоніду Кравчуку останній Президент УНР в екзилі Микола Плав'юк.

Ми повинні знати історію своєї професії, шанувати тих адвокатів, які стояли на чолі держави, цінувати їхній внесок в історію України і розуміти, що й сьогодні на інститут адвокатури покладено основні надії щодо збереження професійної і державної незалежності, захисту прав людини і громадянині.

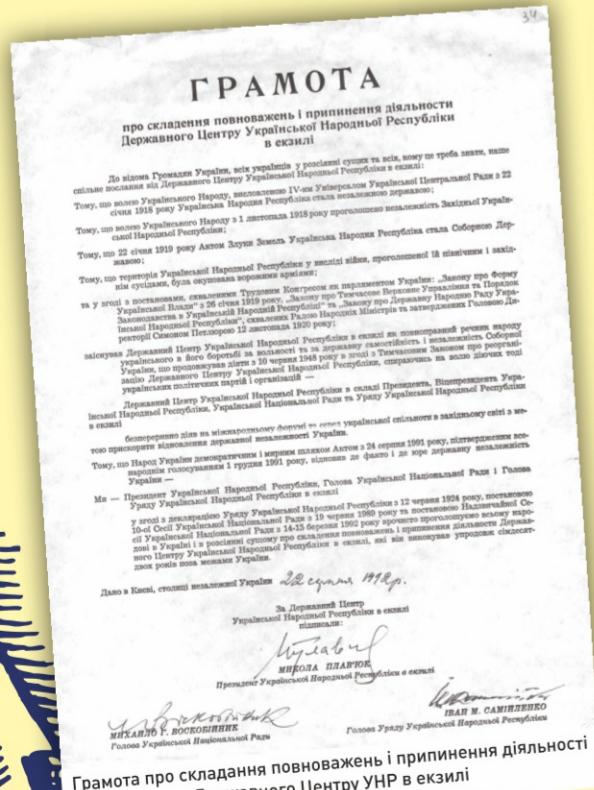

Валентин Гвоздій, заступник Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України, заслужений юрист України, адвокат

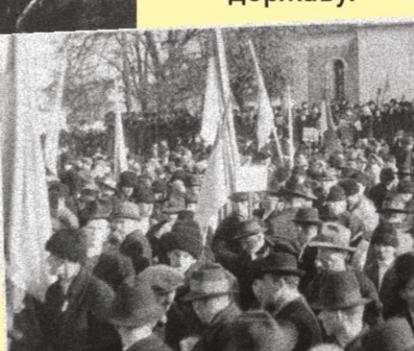
Упродовж усього свого історичного розвитку, крім радянського періоду, адвокатура була вільною професією, а адвокат – незалежною людиною. Особливо важливою ця обставина стала століття тому для бездержавних націй, коли саме адвокати очолили їх національно-визвольний рух. Ми відзначаємо найважоміший внесок адвокатури усіх українських земель у боротьбу за національне визволення і незалежну соборну державність. Українські адвокати своєю громадською працею і професійним хистом наблизали і реалізували соборницькі прагнення українства.

Національна асоціація адвокатів України, Рада адвокатів України вшановують імена адвокатів – творців Соборної України виданням цього ошатного календаря, розробленого Центром досліджень адвокатури і права.

Хай звитяга життя і діяльності адвокатів – провісників і творців Соборності, надихає нас сьогодні, даючи приклад активної життєвої позиції і непохитності у відстоюванні громадянських прав.

Члени делегації ЗУНР під час проголошення Акту Злуки на Софійській площі у Києві 22 січня 1919 р.

Свято Соборності у Хусті, 1939 р.

22 січня 1919 року втілилася у життя мрія поколінь українського народу про незалежне державне життя. Століття тому у цей день відбулося об'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки в єдину державу. Двісті років до того українські землі – Наддніпрянщина, Галичина, Буковина і Закарпаття знаходилися у різних державно-політических утвореннях та правових системах. Проте почуття спільнотості було глибоко закорінене у пластих історичної свідомості й спиралося на однаково близький усім етнографічним землям етнонім «Україна».

До творення єдиної держави століття тому активно долучилися адвокати з обох берегів Збруча. Окрім них, стали провісниками Соборної України, інші ж – безпосередніми величезний внесок адвокатського корпусу у зміцнення відчуття національної спільнотості, розвитку національної свідомості, підняття українського духу.

Адвокати були активними учасниками розробки правових документів, проведення підготовчих переговорів та проголошення Соборності Української Народної Республіки. Так, 1 грудня 1918 року у місті Фастів представники ЗУНР адвокати Дмитро Левицький та Лонгин Цегельський підписали з членами Директорії УНР, серед яких був адвокат Опанас Андрієвський, а також Володимир Винниченко, Симон Петлюра та Федір Швець, так званий «Передвступний» договір, який започаткував процес об'єднання.

3 січня 1919 року Українська Національна Рада ЗУНР одноголосно прийняла ухвалу «Про Злуку Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою». Для переговорів з урядом УНР була обрана делегація, яку очолив адвокат Лев Бачинський. 22 січня 1919 року Директорія УНР підписала Універсал про підтримку ухвали ЗУНР від 3 січня 1919 р. Універсал проголошував:

«Віднині воєдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України, Західно-Українська Народна Республіка (Галичина, Буковина і Закарпаття) і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснилися вікові мрії, якими жили і за які вмирали кращі сини України. Віднині є єдина Українська Народна Республіка».

22 січня 1919 року на Софійській площа у Києві відбулося урочисте проголошення Акту Злуки – ухвали УНРади ЗУНР та Універсалу Директорії УНР про об'єднання в єдину, соборну державу. У цей день місто було по-особливому прикрасене: національними прапорами, гірляндами, портретами Тараса Шевченка. При вході з Володимирської вулиці на Софійську площа була встановлена триумфальна арка, увінчана стародавніми гербами Наддніпрянської України і Галичини. Площа та сусідні вулиці були заповнені тисячами людей.

На святі Злуки була присутня делегація Західно-Української Народної Республіки у складі 36 осіб. Її очолив віце-президент УНРади [парламенту] адвокат Лев Бачинський. Його виступом розпочалося свято проголошення Злуки УНР та ЗУНР. Після цього Державний секретар ЗУНР адвокат Лонгин Цегельський зачитав ухвалу УНРади передав її голові Директорії УНР Володимиру Винниченку. У свою чергу В. Винниченко виступив з промовою від імені Директорії УНР, а член Директорії Федір Швець зачитав Універсал Директорії УНР. Адвокат з Галичини Ярослав Олесницький оголосив Акт Злуки французькою мовою для іноземних дипломатів, які були присутніми на урочистостях.

Наступного дня Акт Злуки був ратифікований Трудовим Конгресом України. Згідно із «Законом про форму влади на Україні», ухваленим Трудовим Конгресом 28 січня 1919 р., до складу Директорії уйшов представник ЗУНР – голова УНРади адвокат Євген Петрушевич. Західно-Українська Народна Республіка отримала назву Західна Область Української Народної Республіки – ЗОУНР. Гербом ЗОУНР став тризуб, замість лева.

Злука була зреалізована у політичній, військовій, господарській і фінансовій сферах. Діячі ЗУНР увійшли до загальноукраїнських органів законодавчої та виконавчої влади. І серед них, окрім Євгена Петрушевича, також бачимо представників української адвокатури: Володимир Темніцький був міністром закордонних справ, Лонгин Цегельський – першим заступником міністра закордонних справ УНР, Осип Назарук очолив Управління преси і інформації в уряді УНР.

Проголошена століття тому соборність, незважаючи на подальші фатальні невдачі національно-державної боротьби, стала неодмінним атрибутом української державності, її незаперечною цінністю. Під першими документами про єдину державу стоять підписи славетних українських адвокатів. Шануймо пам'ять про них і спадщину, яку вони нам передали, – єдину, соборну, незалежну українську державу.

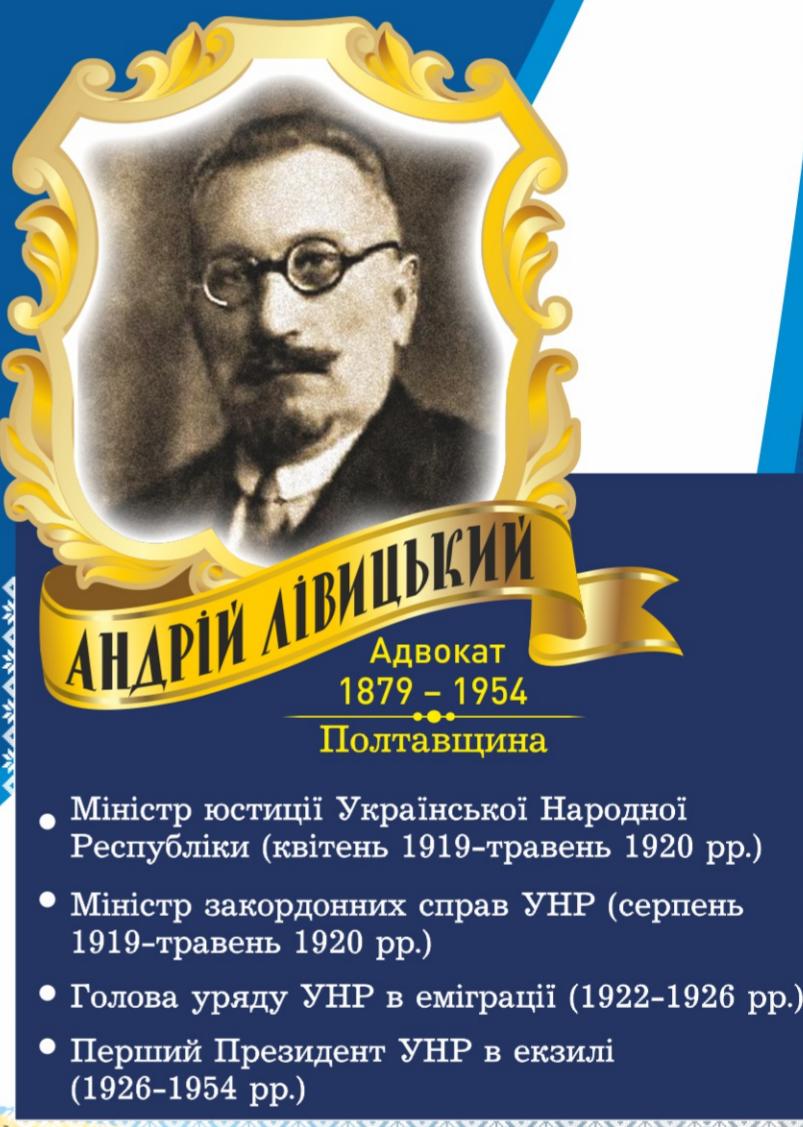
22 серпня 1992 р. – передача клейнодів УНР Президенту України Леоніду Кравчуку

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

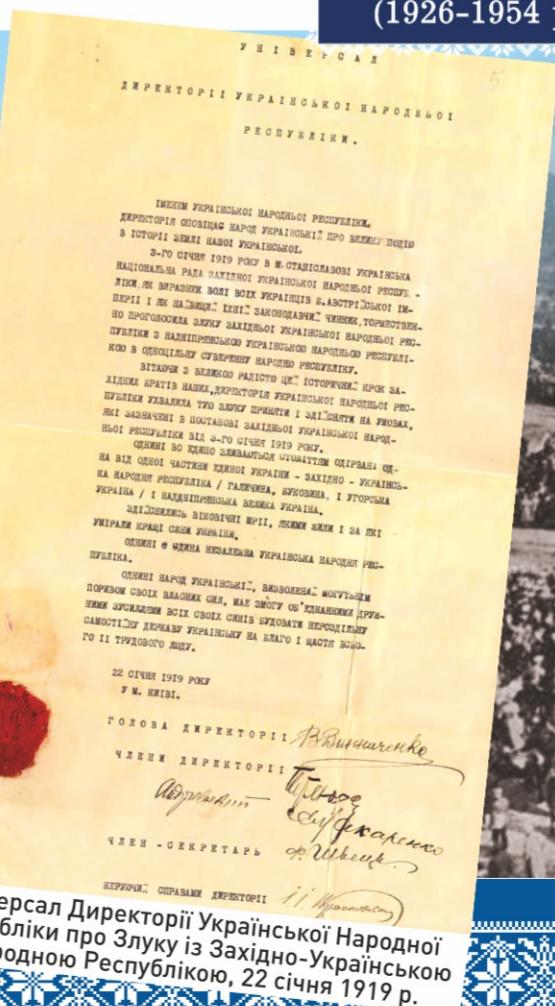

СІЧЕНЬ

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Мітинг на Софійському площі у Києві з нагоди проголошення Актів Злуки УНР та ЗУНР в єдину соборну державу. 22 січня 1919 р.

Проголошення Актів Злуки українських земель. Київ, Софійська площа. 22 січня 1919 р.

Універсал Директорії Української Народної
Республіки про Злуку із Західно-Українською
Народною Республікою, 22 січня 1919 р.

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

ФЕДІР СУМНІВІЧ
Адвокат
1885–невідомо
Поділля

- Губернський комісар Волині (кінець 1918 р. – кінець 1920 р.)
- Губернський комісар Поділля (1920 р.)
- Голова Центрального бюро біженців з України (Тернопіль, 1921 р.)
- Член Українського громадського комітету у Чехословаччині

ЛОНГІН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ
Адвокат
1875 – 1950
Львівщина

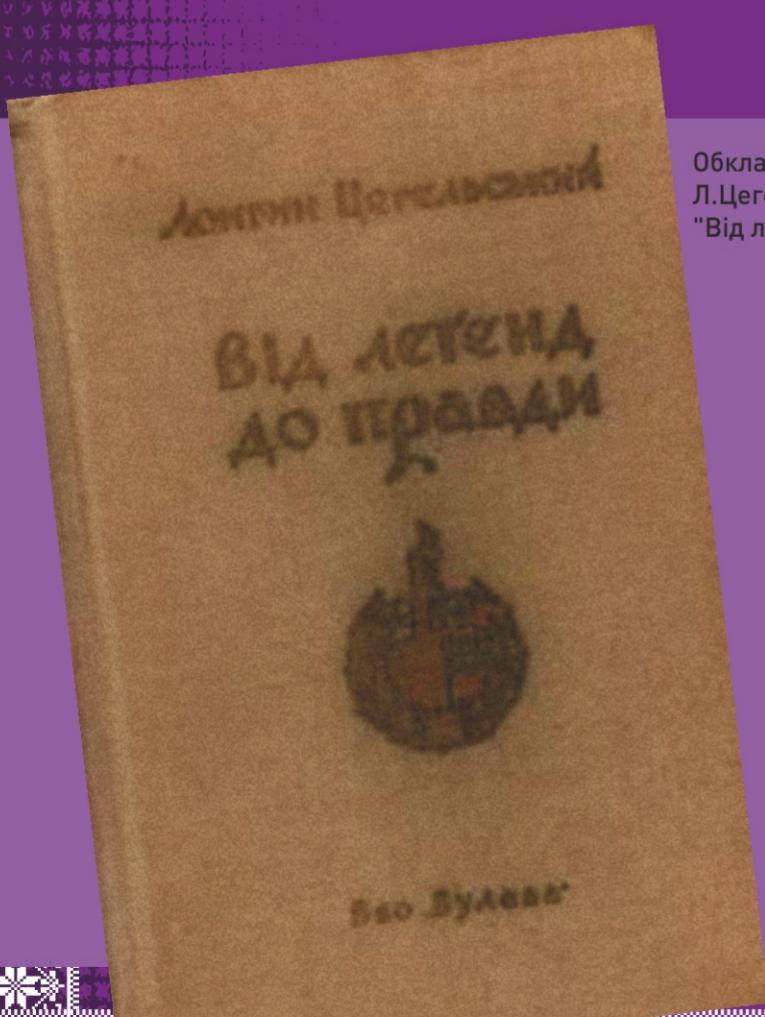
- Державний секретар (міністр) внутрішніх справ ЗУНР (листопад – грудень 1918 р.)
- Учасник урочистого проголошення Актів Злуки УНР і ЗУНР у Києві 22 січня 1919 року.
- Член делегації ЗУНР на Трудовому конгресі України (1919 р.)
- Керівник Секретаріату закордонних справ (1919 р.)
- Голова місії ЗУНР до США (1920 – 1921 рр.)

ЛЮТОЙ

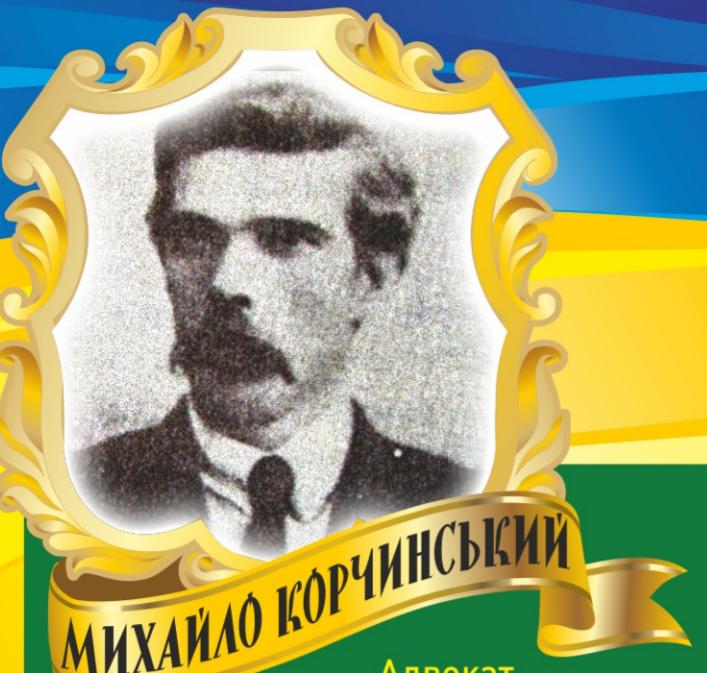
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

ТЕОДОР ГАЛИШ
Адвокат
1873 – 1943
Буковина

- Депутат Буковинського сейму (1911 р.)
- Активний учасник Буковинського віча (1918 р.)
- Урядовець міністерства закордонних справ Української Народної Республіки
- Письменник і правник-науковець

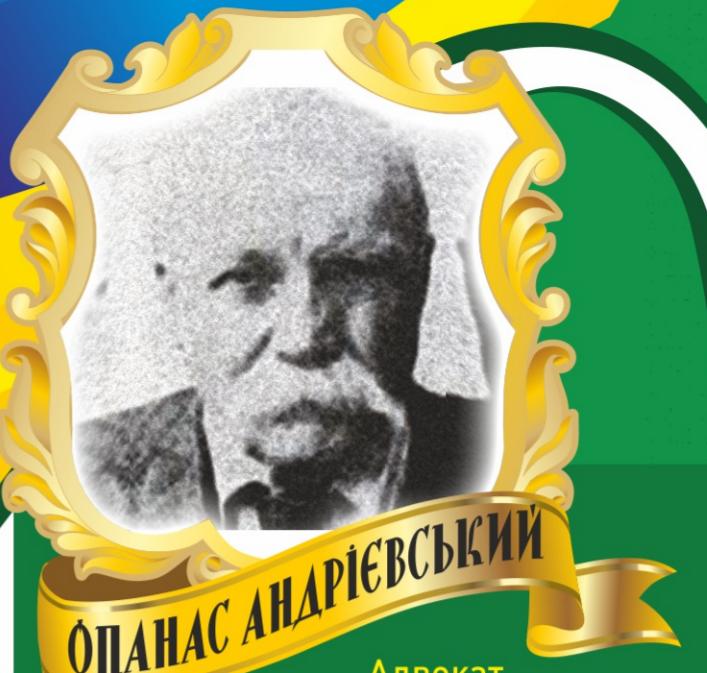

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

Михайло Корчинський
Адвокат
1885 – 1937
Поділля

- Присяжний повірений (адвокат) у Петербурзі (1916 р.) і діяльний учасник Української громади
- Заступник голови Української національної ради в Петрограді (1917 р.)
- Повітовий комісар у Товмачі, заступник губернського комісара Буковини (1917 р.)
- Юрисконсульт Генерального Секретаріату у Києві (1917 р.)
- Державний секретар Ради народних міністрів доби Директорії УНР (1918 – 1919 рр.)

Опанас Андрієвський
Адвокат
1878 – 1955
Київщина

- Один із лідерів Української партії соціалітів-самостійників
- Член Директорії УНР (листопад 1918 р. – травень 1919 р.)
- 1 грудня 1918 р. у Фастові разом з В.Винниченком, С.Петлюрою і Ф.Швецем підписав «передвступний» договір про об'єднання ЗУНР і УНР в єдину державу.
- На еміграції в Чехословаччині та Австрії
- Професор Українського Вільного Університету у Празі

БЕРЕЗЕНЬ

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Експозиція Музею-вагону Злуки УНР та ЗУНР у Фастові

Музей-вагон Злуки УНР та ЗУНР на залізничній станції Фастів

Дмитро Левицький
Адвокат
1877 – 1942
Львівщина

- Голова Галицько-Буковинського комітету допомоги жертвам війни (1917 р.)
- 1 грудня 1918 р. у Фастові разом з Лонгином Цегельським підписав від імені ЗУНР «передвступний» договір про об'єднання ЗУНР і УНР в єдину державу.
- Посол Української Народної Республіки у Данії (1919–1920 рр.)
- Редактор газети «Діло» (1923–1925 рр.)
- Голова Українського національно-демократичного об'єднання – наймасовішої політичної партії в Галичині у міжвоєнний період (1925–1935 рр.)
- Депутат польського Сейму (1928–1935 рр.), голова Української парламентської репрезентації.

Співробітники дипломатичної місії УНР у Данії

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

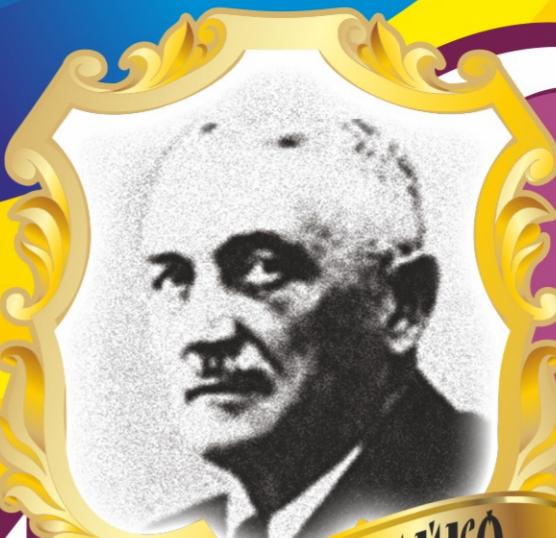
ГРИГОРІЙ СИРОТЕНКО

Адвокат

1888 – 1925

Полтавщина

- Голова Військово-судової управи Дієвої армії Української Народної Республіки (грудень 1918 р.)
- Міністр юстиції УНР (січень–лютий 1919 р.)
- В.о. міністра військових справ УНР (квітень–липень 1919 р.)
- Радник міністра внутрішніх справ УНР (липень–грудень 1919 р.)

ЮЛІАН БРАШАЙКО

Адвокат

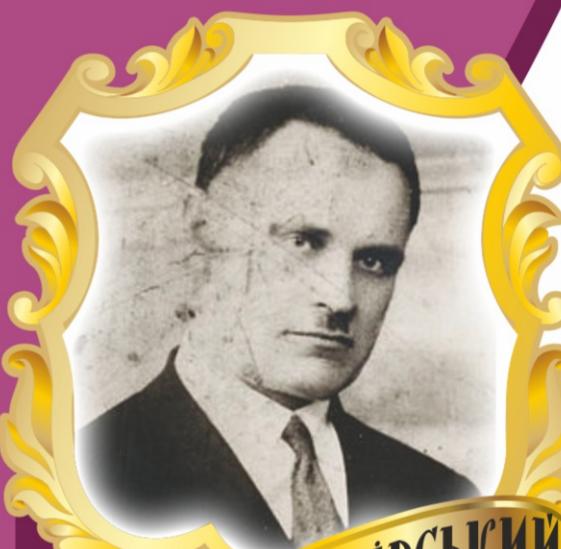
1899 – 1955

Закарпаття

- 21 січня 1919 р. відкрив у Хусті «Всенародні збори угоро-руського народу», які висловилися за возз'єднання з Великою Україною.
- Організатор Хустської народної ради (1919 р.)
- Організатор і перший голова «Просвіти» на Закарпатті
- Голова спілки адвокатів Підкарпатської Русі
- Міністр фінансів і комунікацій Карпатської України (1939 р.)

КВІТЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

САМІЙЛО ПІДГРСЬКИЙ

Адвокат

1888 – 1945

Волинь

- Присяжний повірений (адвокат) на Волині (1914–1917 рр.)
- Організатор товариств «Просвіта» і «Рідна хата»
- Один із засновників Українського правничого товариства (1917 р.)
- Суддя Київського апеляційного суду Української Народної Республіки (1918 р.)
- Голова Волинської губернської земської управи (1918–1919 рр.)
- Редактор часописів «Громадянин», «Волинська газета», «Громада»
- Депутат польського Сейму (1922–1928 рр.), голова Української парламентської презентації

Учасники походу Української Галицької Армії на Мараморош-Сигет, 12 - 17 січня 1919 р.

Представники Союзу Визволення України серед військовополонених російської армії в Раштаті (Німеччина). У центрі з шаблею - Григорій Сиротенко.

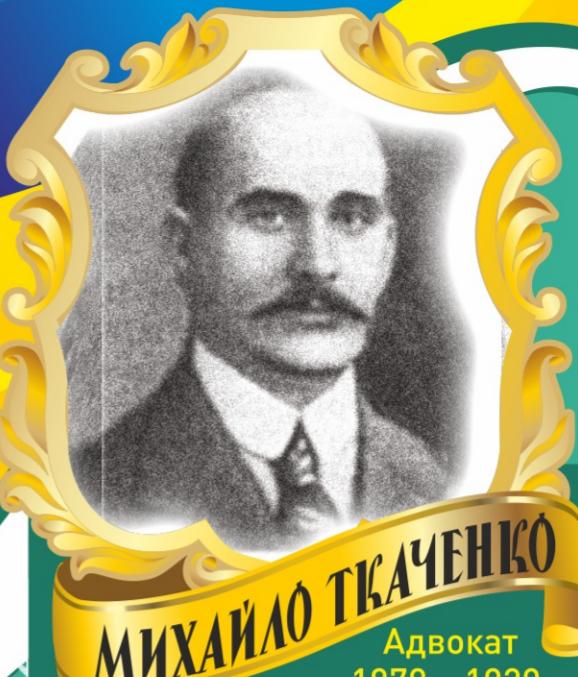
АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

ЯРОСЛАВ ОЛЕСНИЦЬКИЙ

Адвокат
1875 – 1933
Галичина

- Член Української Національної Ради у Львові (1918 р.)
- 22 січня 1919 року входив до складу делегації ЗУНР на святі Злуки у Києві, на якому зачитав французькою мовою Ухвалу Української Національної Ради «Про злуку ЗУНР і УНР».
- Голова дипломатичного представництва Української Народної Республіки у Великій Британії (1921 – 1923 рр.)

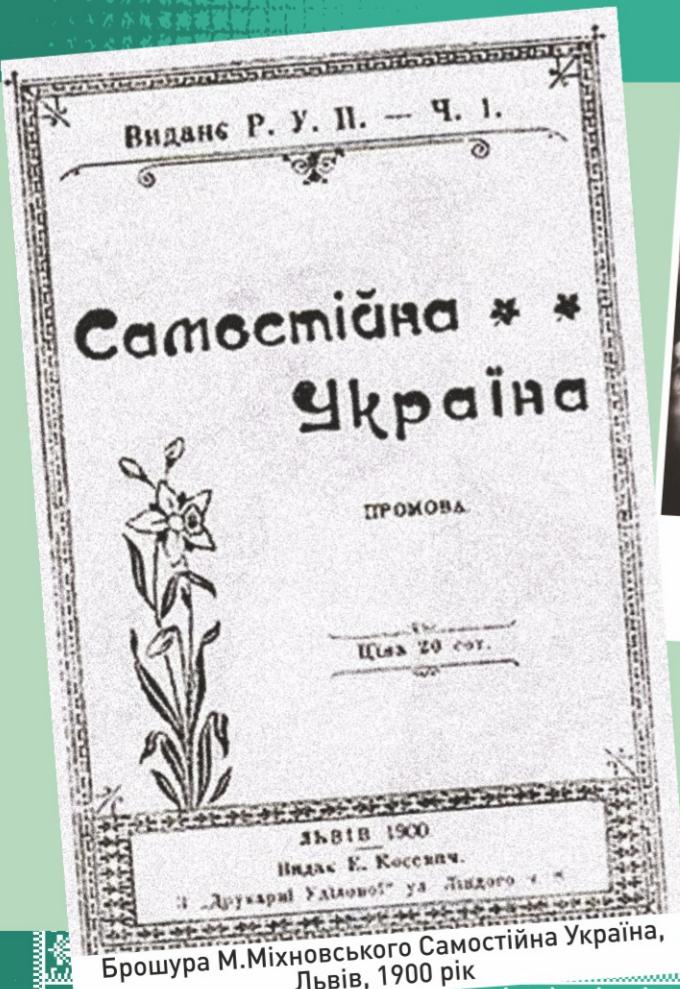
МИХАЙЛО ТКАЧЕНКО

Адвокат
1879 – 1920
Чернігівщина

- Генеральний секретар судових справ Української Народної Республіки (1917 р.)
Міністр внутрішніх справ Української Народної Республіки (1918 р.)
- Заборонив німецьким та австрійським військовим судам вчиняти судові дії щодо громадян Української Народної Республіки (березень 1918 р.)
- Очолював Українське правниче товариство (1917 р.)

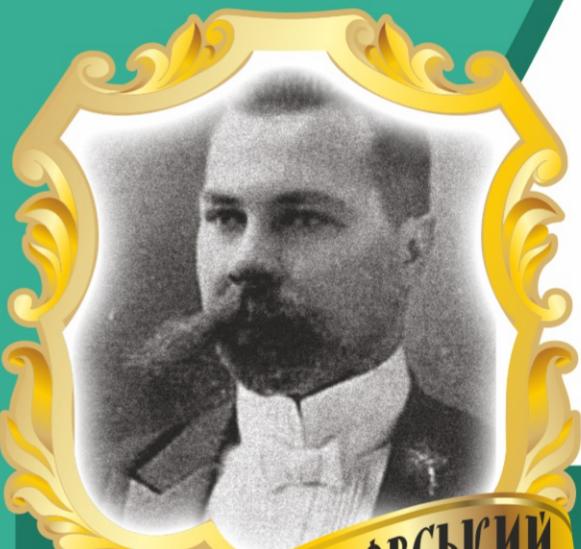
ТРАВЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
				1	2	3
				4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Молебень на Софійській площі у Києві з нагоди проголошення Актів Злуки УНР і ЗУНР.
22 січня 1919 р.

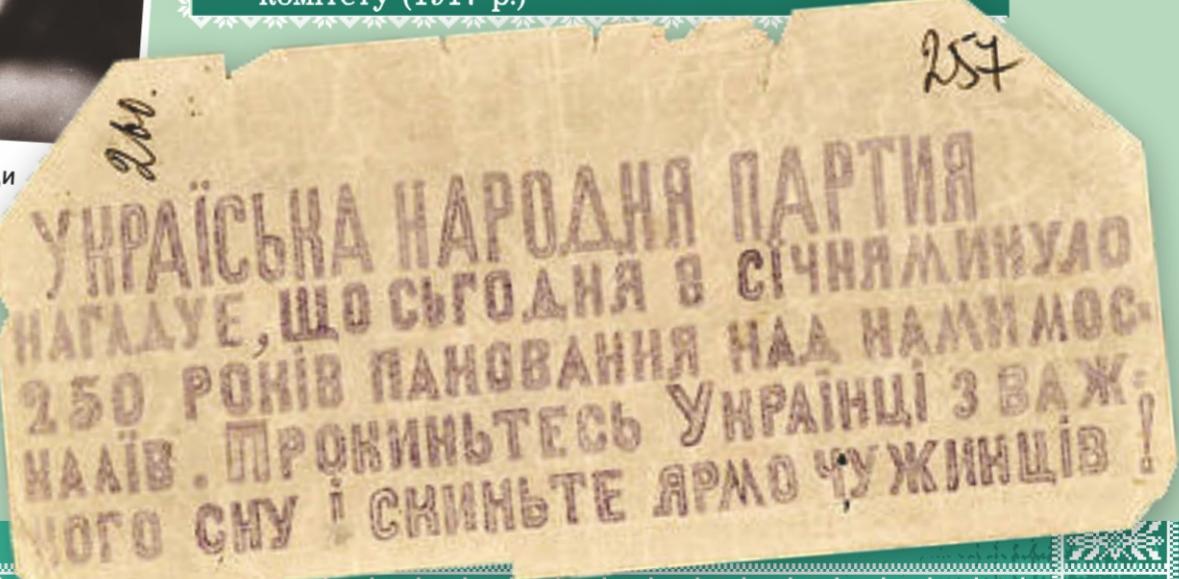
Листівка Української народної партії, 1904 рік

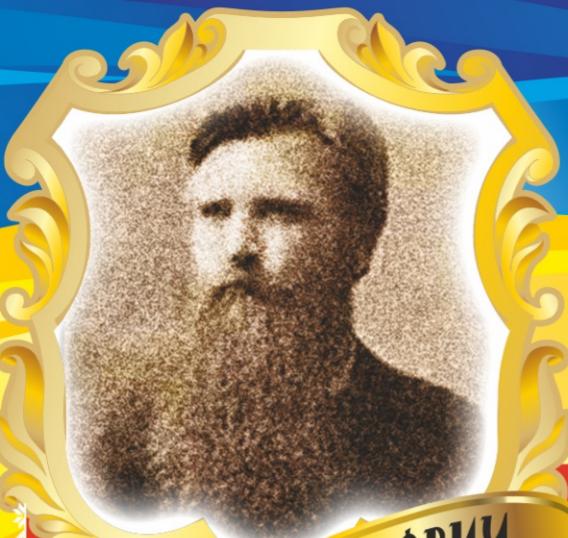
МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ

Адвокат
1873 – 1924
Харківщина

- Обґрунтав ідею політичної самостійності України
- Створив Українську народну партію, що проголосила своєю метою боротьбу за незалежність України
- Засновник часописів «Самостійна Україна» (1905 р.), «Запоріжжя» (1905 р.) «Хлібороб» (1906 р.) «Слобожанщина» (1906 р.), «Сніп» (1912 – 1913 рр.)
- Керівник Українського військового клубу ім. гетьмана П. Полуботка (1917 р.)
- Член Української Центральної Ради (1917 р.)
- Член Українського генерального військового комітету (1917 р.)

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

ПЕТРО КЛІМОВИЧ
Адвокат
1855 – 1920
Одеса

- Активний учасник українського руху в Одесі, організатор і керівник «Просвіти»
- Член Одеської міської управи
- Керуючий Міністерством фінансів Української Народної Республіки (березень 1918 р.)
- Голова Одеської міської української Ради (1918 р.)

СВЕТІН ПЕТРУШЕВИЧ
Адвокат
1863 – 1940
Львів

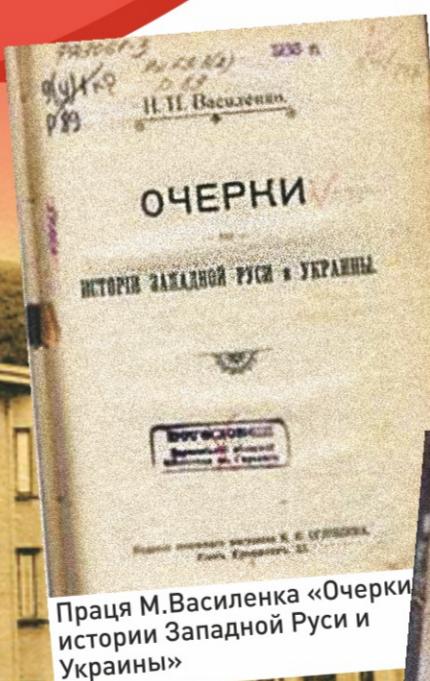
- Депутат австрійської Державної Ради (1907–1918 рр.)
- Член Головної Української Ради (1914–1915 рр.) та Загальної Української Ради (1915–1916 рр.).
- Голова української Конституанти у Львові (18–19 жовтня 1918 рр.).
- Президент Української Національної Ради – парламенту ЗУНР (1918 – 1919 рр.)
- Диктатор Західної Області Української Народної Республіки (1919 р.)

ЧЕРВЕНЬ

ПН ВТ СР ЧТ ПТ СБ НД

				1	2		
3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	

Готель Австрія у Станиславові, де у січні 1919 р. засідала Українська Національна Рада

Праця М. Василенка «Очерки по истории Западной Руси и Украины»

XVII
2634
НЕ ВИДАСТЬСЯ
ЗВІТ
Одеського Українського
КЛУБА
за 1910 р.

МИКОЛА ВАСИЛЕНКО
Адвокат
1866 – 1935
Київ

- Присяжний повірений (адвокат) округу Київської судової палати
- Член Української Центральної Ради (1917–1918 рр.)
- Генеральний суддя Української Народної Республіки (квітень 1918 р.)
- Голова Ради міністрів Української держави (1918 р.)
- Міністр закордонних справ, міністр народної освіти Української держави (1918 р.)
- Голова Державного Сенату Української Держави (1918 р.)
- Президент Всеукраїнської академії наук (1921 р.)

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

СТЕПАН ФЕДАК
Адв
1841

Адвокат
1861 – 1937

Перемишль

- Депутат Української Національної Ради (1918 р.)
  - Голова Харчового уряду ЗУНР (1918 р.).
  - Голова Горожанського комітету, який опікувався населенням Львова під час польської окупації (1918–1922 рр.)
  - На початку 1919 р. був призначений міністром фінансів Української Народної Республіки, однак не зміг виїхати зі Львова й міністерської посади не обійняв
  - Співзасновник і перший голова Союзу українських адвокатів

ВОЛОДИМИР ЗАГАЙКЕВИЧ

Адвокат
1876 – 1949

Тернопільщина

- Депутат австрійської Державної Ради (1917–1918 рр.)
  - Депутат Української Національної Ради. На її засіданні у Львові 18 жовтня 1918 р. виступив за негайне об'єднання з Наддніпрянською Україною
  - Захисник українських діячів на політичних процесах
  - Віце-спікер польського Сейму (1928–1930 рр.)
  - Віце-президент Апеляційного суду в Krakovi (1939–1944 рр.)

ЛІПЕНЬ

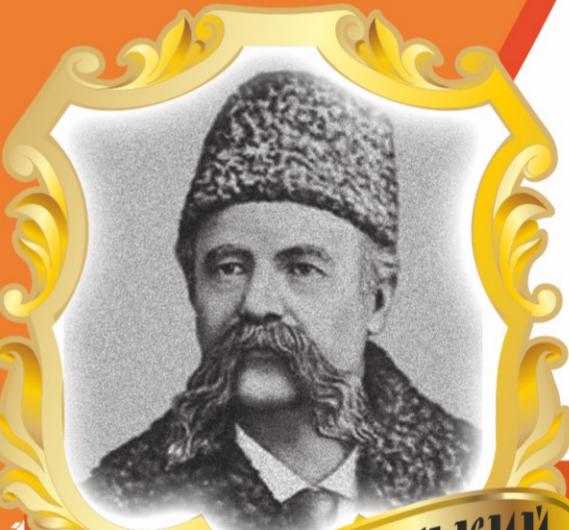
пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Будинок у Тернополі, в якому у 1918 р. протягом 39 днів працював уряд ЗУНР

Другий зліва - Микола Левитський серед підписантів Берестейського мирного договору УНР з Центральними державами. 1918 рік.

МИКОЛА ЛЕВІТСЬКИЙ
Адвокат
1882-1922

Адвокат

1883 - 1939

Київщина

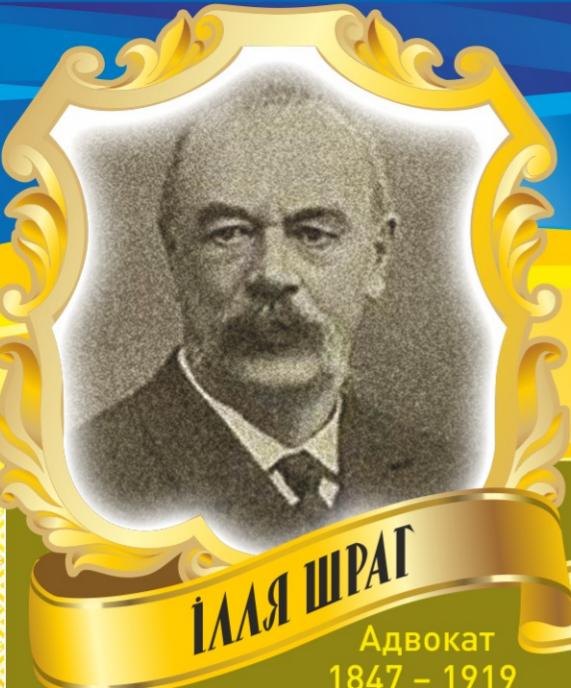
- Член Української Центральної Ради від Кубані (1917 р.)
  - Завідувач юрисконсультським відділом Українського генерального військового комітету (1917 р.)
  - Один із засновників Товариства українських правників (1917 р.)
  - Підписав Берестейський мирний договір між Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією, Османською імперією та Українською Народною Республікою (1918 р.)
  - Перший посол Української Народної Республіки в Османській імперії (березень 1918 р.)
  - Член посольства Української Народної Республіки до Франції та Швейцарії (1919 – 1920 рр.)

Парад військ УНР у Кам'янці-Подільському,
31 липня 1919 р.

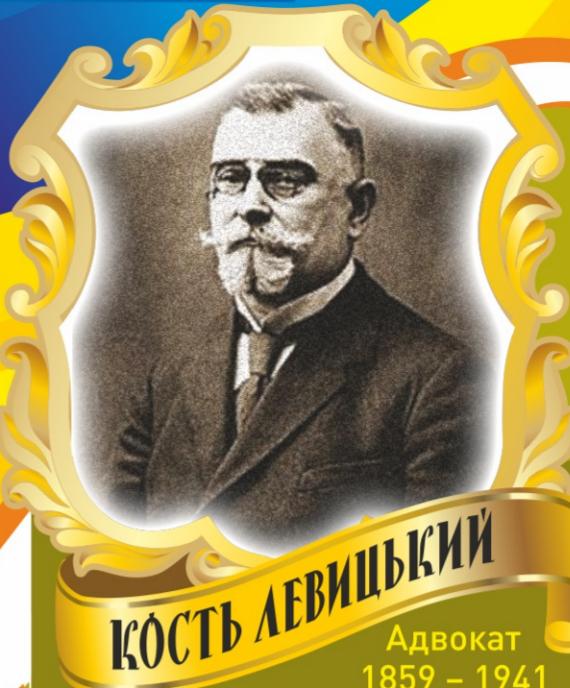
АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

ІЛЛЯ ШРАГ

Адвокат
1847 – 1919
Чернігів

- Депутат І-ої Державної Думи Російської імперії (1906 р.), Голова української фракції
- Член Української Центральної Ради (1917 р.)
- Почесний мировий суддя Чернігівського судового-мирового округу (1918 р.)
- Один із претендентів на посаду прем'єр-міністра Української держави Гетьмана П.Скоропадського, однак через недугу посади не обійняв

КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ

Адвокат
1859 – 1941
Львів

- Депутат австрійської Державної Ради (1907–1918 рр.)
- Голова українських фракцій у Державній Раді Австро-Угорщини (1907–1918 рр.) та Галицькому краєвому сеймі (1908–1918 рр.)
- Голова Головної Української Ради (1914–1915 рр.) та Загальної Української Ради (1915–1916 рр.)
- Депутат Української Національної Ради (1918 р.)
- Прем'єр-міністр першого уряду ЗУНР – Ради Державних Секретарів і керуючий Державним секретаріатом фінансів (листопад–грудень 1918 рр.)
- Голова дипломатичних місій ЗУНР на міжнародних конференціях у Ризі (1920 р.), Женеві (1921 р.) та Генуї (1922 р.)

СЕРПЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
				1	2	3 4
5	6	7	8	9	10 11	
12	13	14	15	16	17 18	
19	20	21	22	23	24 25	
26	27	28	29	30	31	

Автограф Іллі Шрага

І. Шраг.

Кость Левицький та
Микола Василько

Засідання І-ої Державної Думи Російської імперії.
Голова української фракції – адвокат Ілля Шраг. 1906 р.

Члени товариства "Громада" у Чернігові.
Другий зліва сидить Ілля Шраг

ТЕОФІЛ ОКУНЕВСЬКИЙ

Адвокат
1858 – 1937

Городенка, Станиславівщина

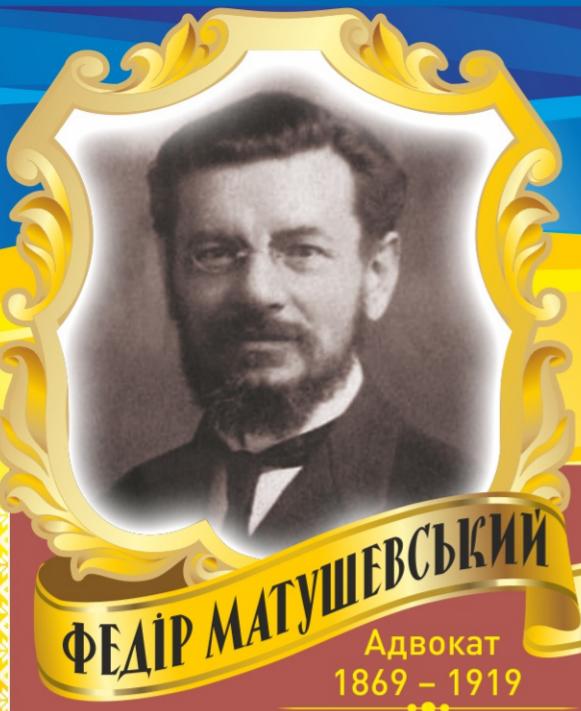
- Депутат австрійської Державної Ради (1897–1900 рр., 1907–1918 рр.)
- Виступав на засіданні Української Центральної Ради в Києві (1917 р.)
- Депутат, член Виділу Української Національної Ради (1918–1919 рр.)
- Член адміністративної, законодавчої, закордонних справ та комунікаційної комісій Української Національної Ради
- Повітовий комісар ЗУНР у Городенці (1918–1919 рр.)

Будинок Української Центральної Ради у Києві

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

ФЕДІР МАТУШЕВСЬКИЙ
Адвокат
1869 – 1919
Черкащина

- Редактор першої україномовної щоденної газети «Громадська думка» (1906 р.)
- Один із засновників Українського комітету допомоги жертвам російської окупації Галичини (1915 р.)
- Член Української Центральної Ради (1917 р.)
- Посол Директорії Української Народної Республіки у Греції (1919 р.)

ОСИП НАЗАРУК
Адвокат
1883 – 1940
Тернопільщина

- Керівник пресової квартири (прес-служби) Українських Січових Стрільців (1915–1918 рр.)
- Секретар філії Української Національної Ради у Львові, делегат Української Національної Ради ЗУНР від Радикальної партії (жовтень 1918 р.)
- Керівник Головного управління преси й пропаганди уряду Української Народної Республіки (грудень 1918–червень 1919 рр.)
- Заступник голови делегації Української Народної Республіки на Ризькій мирній конференції (вересень 1920 р.)

ВЕРЕСЕНЬ

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Осип Назарук з вчителями української народної школи в м. Любомль на Волині. 1916 р.

Президент УНР в екзилі Степан Витвицький.
Мюнхен, 1954 р.

СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ
Адвокат
1884 – 1965
Коломийщина

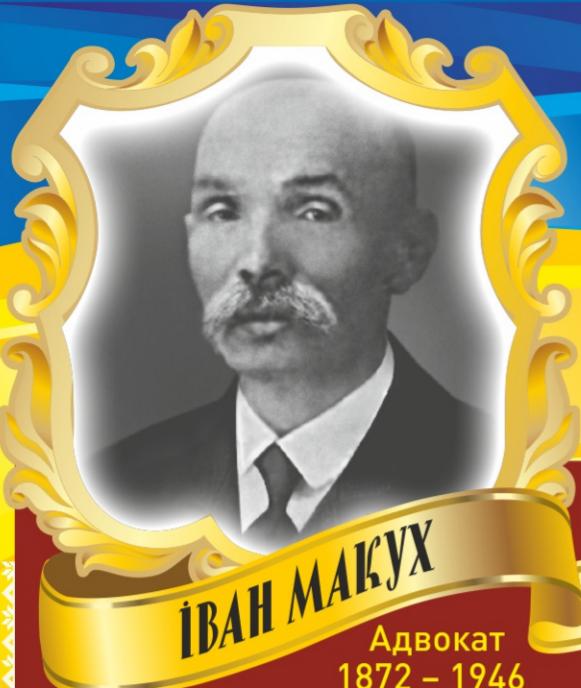
- Повітовий комісар ЗУНР у Львові (1–22.11.1918 р.)
- Секретар президії Ради Державних Секретарів ЗУНР (1918 р.)
- Учасник урочистого проголошення Актів Злуки УНР і ЗУНР у Києві 22 січня 1919 р.
- Керівник Державного секретаріату закордонних справ ЗУНР (весна 1919 р.).
- Уповноважений закордонних справ (міністр) еміграційного уряду ЗУНР (липень 1920–січень 1921 рр.)
- Президент Української Народної Республіки в еміграції (1954 – 1965 рр.)

Співробітники посольства УНР у Греції.
Федір Матушевський – у центрі. Афіни, 1919 р.

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

ІВАН МАКУХ

Адвокат
1872 – 1946
Львівщина

- Депутат Галицького Крайового Сейму (1908–1914 рр.)
- Член Загальної Української Ради (1915–1916 рр.)
- Державний секретар (міністр) внутрішніх справ ЗУНР (січень–червень 1919 р.)
- Заступник міністра внутрішніх справ УНР в уряді Ісака Мазепи (літо – осінь 1919 р.)
- Голова Української краєвої ради у м. Хмільник (грудень 1919 р.)

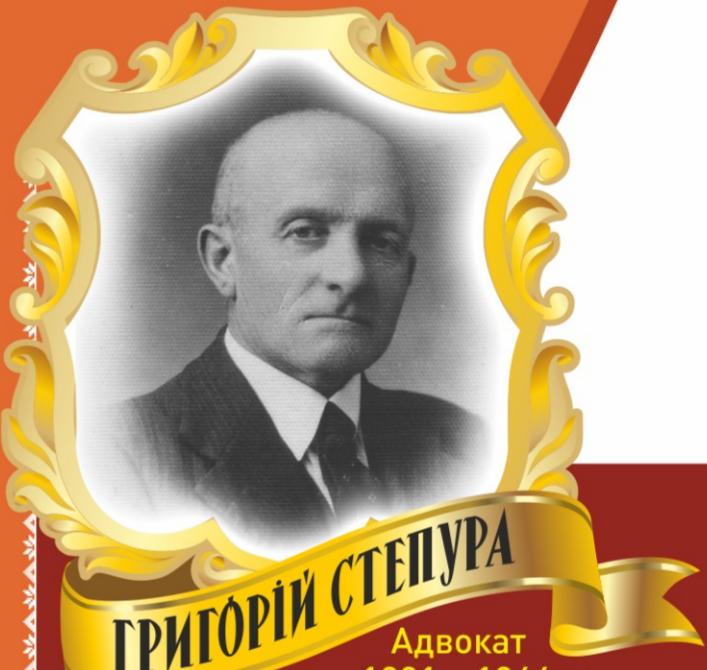
БОРІС КОЗУБСЬКИЙ

Адвокат
1886 – 1953
Кременеччина

- Член Української Центральної Ради від Волині (1917 р.)
- Голова земської управи Кременецького повіту (1916 р.)
- Міський голова міста Кременець (1917–1919 рр.)
- Депутат польського Сейму (1922–1928 рр.)

ЖОВТЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ГРИГОРІЙ СТЕПУРА

Адвокат
1881 – 1944
Поділля

- Член Української Центральної Ради (1917–1918 рр.)
- Губернський комісар Поділля (листопад 1917–квітень 1918 рр., листопад 1918–квітень 1919 рр.)
- Губернський комісар Харківщини (квітень–травень 1918 р.)

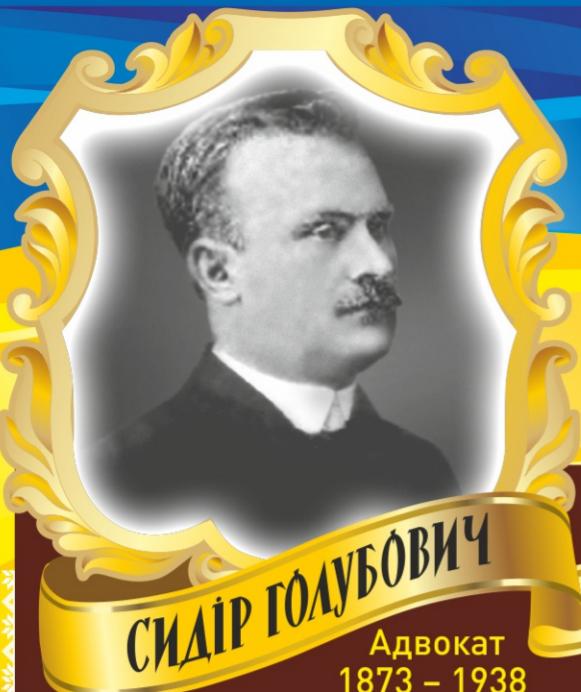
Місто Кременець на Волині, 1917 р.

Григорій Степура з дружиною і дітьми

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

СИДІР ГОЛУБОВИЧ

Адвокат
1873 – 1938

Тернопілля

- Депутат австрійської Державної Ради (1911–1918 рр.) та Галицького Крайового Сейму (1913 – 1914 рр.)
- Член Головної Української Ради (1914 – 1915 рр.) та Загальної Української Ради (1915 – 1916 рр.)
- Державний секретар (міністр) судівництва в першому уряді ЗУНР (листопад – грудень 1918 рр.)
- Президент Ради Державних Секретарів (прем'єр-міністр) і державний секретар (міністр) фінансів, торгівлі і промисловості ЗУНР (січень – травень 1919 р.)
- Співзасновник Союзу українських адвокатів, 1923 р.

АРНОЛЬД МАРГОЛІН

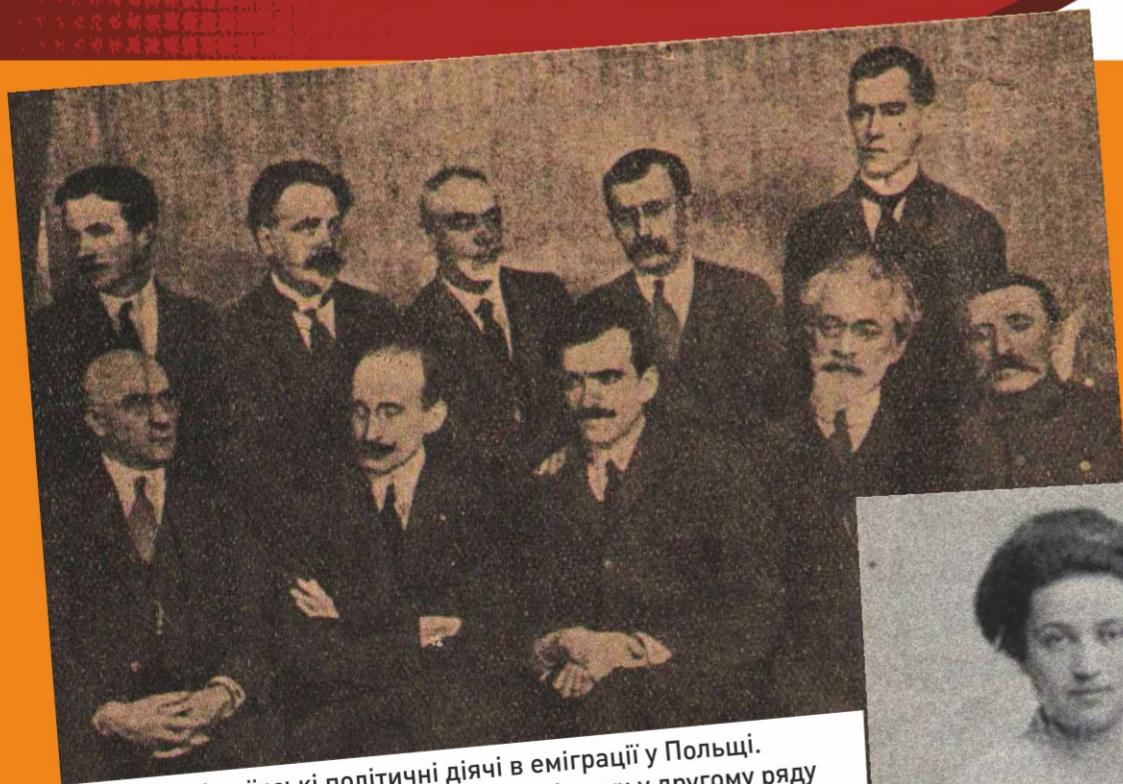
Адвокат
1877 – 1956

Київ

- Генеральний секретар Південноросійського відділення Союзу за рівні права євреїв у Росії (1905 – 1917 рр.)
- Голова Єврейської територіальної організації (1906 – 1913 рр.)
- Член Української партії соціалістів-федералістів (з 1917 р.)
- Член Генерального Суду Української Народної Республіки та Української держави (1918 р.)
- Заступник міністра закордонних справ у період Директорії УНР (1919 р.)
- Голова української дипломатичної місії у Лондоні (1920 р.)
- Представник Української Народної Республіки на Паризький мирній конференції (1919 – 1920 рр.)

ЛІСТОПАД

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Українські політичні діячі в еміграції у Польщі.
Валентин Садовський – перший ліворуч у другому ряду

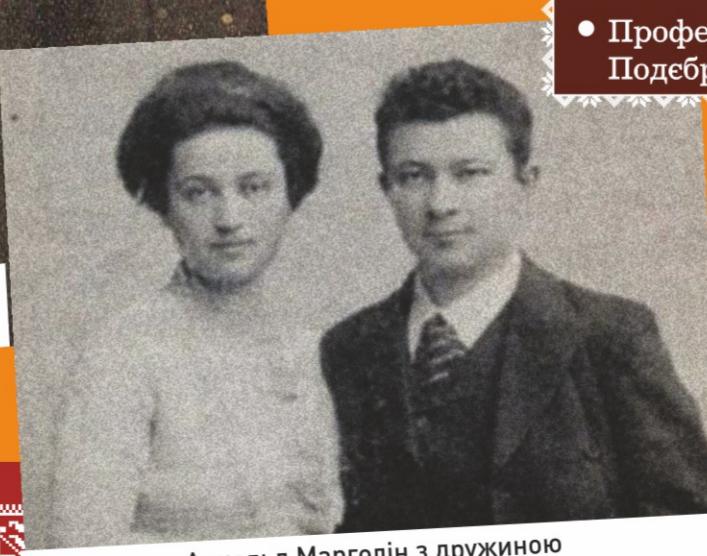
ВАЛЕНТИН САДОВСЬКИЙ

Адвокат

1887 – 1847

Волинь

- Член Української Центральної Ради (1917 – 1918 рр.)
- Перший Генеральний секретар (міністр) судових справ УЦР (1917 р.)
- Член політичної комісії української делегації на мирних переговорах між Українською державою та РСФРР (1918 р.)
- Міністр праці Української Народної Республіки (1920 – 1921 рр.)
- Професор Української Господарської Академії у Подебрадах (Чехословаччина)

Арнольд Марголін з дружиною

Меморіальна дошка Сидору Голубовичу на будинку
в Тернополі, де у листопад – грудні 1918 р. працював уряд
ЗУНР (з нині тут міська загальноосвітня школа №4)

АДВОКАТИ-ТВОРЦІ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

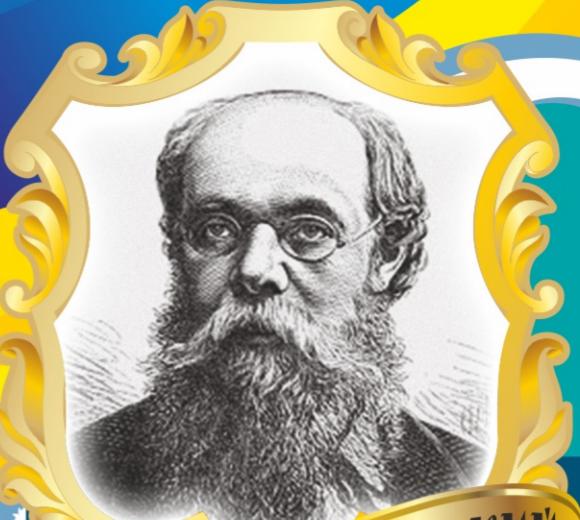

ЦИРИЛО ТРИЛЬОВСЬКИЙ
Адвокат
+380 93 123 45 67

Адвокат
1864 – 1941

Коломийщина

- Організатор січового та стрілецького руху в Галичині та Буковині
  - Автор січових пісень, редактор і видавець газет, календарів і популярних брошур для українського селянства
  - Член Боєвої Управи Українських Січових Стрільців, голова організаційного відділу
  - Депутат Української Національної Ради ЗУНР
  - Учасник урочистого проголошення Актів Злуки УНР і ЗУНР у Києві 22 січня 1919 р.

ОЛЕКСАНДР КОНИСЬКИЙ
Адвокат
+380 50 123-45-67

Адвокат
1836 – 1900

Чернігівщина

- Український письменник, педагог, публіцист
  - Автор слів духовного гімну українців «Молитва за Україну» («Боже великий, єдиний»)
  - В умовах переслідування українства в Російській імперії був ініціатором перенесення центру українського руху до Галичини
  - Один із засновників Товариства імені Т. Шевченка у Львові (1873 р.), а згодом ініціатор його перетворення на Наукове товариство імені Т.Шевченка (1892 р.) за зразком західно-європейських наукових установ

ГРУДЕНЬ

пн втср чт пт сб нд

2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

МИКОЛА ДМИТРІЄВ

Адвокат
1867 – 1908

1887 - 1908

Полтавщина

- Захищав права як простих селян, за що здобув славу «селянського адвоката», так і відомих представників української інтелігенції – родини Косачів, Василя Горленка
  - Секретар «Полтавських губернських відомостей», редактор-видавець журналу «Рідний край» (1905–1906 рр.)
  - Діяльний член товариства «Просвіта», організатор видавництва «Український учитель» у Полтаві (1908 р.)
  - Сприяв розвитку українського архітектурного стилю, підтримавши Василя Кричевського у дискусії щодо проекту будинку Полтавського губернського земства
  - Сучасники високо цінували Миколу Дмитрієва, називаючи його «Українським Піцероном»

Засновник товариства "Січ"
К.Трильовський разом з "січовиками" і
"січовичками" у першу річницю організації,
1901 р.

